

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018 -10- 3 0 Nr. (11.1-53) SD - 5711

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2017 M. BIRŽELIO 21 D. NUTARIMO NR. 496 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija teikia svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas). Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. rugsėjo 20 d. išvadą Nr. NV-2473 (toliau – Išvada).

Nutarimo projektu siūloma pakeisti Pareigybių, dėl kurių rengiamas konkursas, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ (toliau – sąrašas).

Atsižvelgdami į Išvadoje pateiktą vertinimą, kad taikant Nutarimo projektu keičiamo sąrašo 3 punktą gali kilti praktinio pobūdžio problemų, nes nėra aišku, kas yra biudžetinių įstaigų darbuotojų *lygiavertės ar aukštesnės pareigos* bei atsižvelgdami į Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos rašte (2018 m. spalio 15 d. raštas Nr. (2.20)2-5285 pridedamas) pateiktą siūlymą sudaryti darbuotojams sąlygas ir galimybes darbuotojams siekti karjeros darbovietėje, motyvuojant darbuotojus atskleisti gebėjimus ir kuo efektyviau dirbti, siekti aukštesnių pareigų, į Nutarimo projektu keičiamo sąrašo 2.3-2.4 papunkčiuose nurodytas pareigas konkursas nerengiamas, jei į jas perkeliamas tos įmonės, įstaigos darbuotojas iš kitų pareigų. Kartu įvertinę tai, kad yra išplėstas sąrašas pareigybių, į kurias turės būti rengiamas konkursas, atsisakyta konkurso reikalavimo įmonės, įstaigos struktūrinio padalinio vadovo pavaduotojo ar darbuotojo, kurio pareigybei numatytas įmonės, įstaigos struktūrinio padalinio vadovo pavadavimo funkcijų vykdymas, pareigybei.

Kartu paminėtina, kad Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba 2016 m.

spalio 3 d. rašte Nr. 4-01-7344 rekomendavo valstybės ir savivaldybių įstaigoms, įmonėms patvirtinti ir savo interneto svetainėse paskelbti darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, atrankos tvarkas (pavyzdžiui, kaip tai nustatyta Priėmimo į pareigas atrankos būdu tvarkos apraše, patvirtintame Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. AP-2 „Dėl Priėmimo į pareigas atrankos būdu tvarkos aprašo patvirtinimo“) bei tinkamai skelbti informaciją apie laisvas darbo vietas, vykdyti pretendentų atranką.

I. Sprendžiama problema	<p>Nutarimo projektu siekiama užtikrinti geresnį darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose ir viešosiose įstaigose, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė), įdarbinimo skaidrumą, sudarant galimybes plačiau taikyti konkursų organizavimo tvarką ir tuo pačiu dalyvauti daugiau kandidatų. Šiuo metu sąraše nurodyti tik įmonės, įstaigos vadovas; įstaigos vadovo pavaduotojas; įstaigos struktūrinio padalinio vadovas; įmonės, įstaigos vyriausiasis buhalteris (bhalteris), o jeigu įmonės, įstaigos buhalterinę apskaitą tvarko įmonės, įstaigos apskaitos tarnyba (struktūrinis padalinys), – apskaitos tarnybos (struktūrinio padalinio) vadovas; darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartis ir gaunantis darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinių, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas).</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Nutarimo projekte siūloma į sąrašą įtraukti papildomas pareigybes, t.y. papildomai numatyti šias pareigybes: įmonės vadovo pavaduotojo; įmonės struktūrinio padalinio vadovo; įmonės, įstaigos specialistų, kurių pareigybei būtinas ne žemesnis kaip aukštasis koleginiis išsilavinimas su profesinio bakalauro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintu išsilavinimu: vykdančys finansų valdymą ir / ar tvarkančys buhalterinę apskaitą; organizuojantys ir / ar vykdančys viešuosius pirkimus; registruojantys daiktines teises į turtą; vertinantys vairavimo egzaminų rezultatus; nustatantys neįgalumo lygį, darbingumo lygį ir / ar specialiuosius poreikius; vykdančys ūkio subjektų veiklos priežiūrą; vykdančys turto priežiūrą ir / ar valdymą; atsakingi už leidimų (licencijų) išdavimą; informacinių technologijų sistemų administratoriai; personalo administratoriai; vidaus auditoriai; teisininkai.</p> <p>Nutarimo projekte siūloma netaikyti atskiros</p>

	<p>nuostatos, kad konkursas organizuojamas darbuotojams, kurie gauna darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas). Dažniausiai, pagal projektų finansavimo taisykles, jau projekto paraiškoje privaloma nurodyti atitinkamas kompetencijas turinčius tos įstaigos darbuotojus ir pridėti jų gyvenimo aprašymus, kurie vėliau dirbs įgyvendinant projekto veiklas – tokiu būdu užtikrinama projekto kokybė ir gaunami papildomi vertinimo balai. Paraiškos teikimo etape nebūna patvirtintas biudžetas, darbų apimtis ir pareigybių skaičius, todėl neįmanoma organizuoti konkurso šiame etape. Įvertinus Lietuvos Respublikos darbo kodekso 57 straipsnio 2 dalies nuostatas, kad darbdavys įspėjimo nutraukti darbo sutartį laikotarpiu privalo siūlyti darbuotojui darbovietėje esančias laisvas darbo vietas bei siekiant, kad įstaigos, įmonės darbuotojas būtų motyvuotas kuo geriau dirbti ir siekti aukštesnių pareigų. Nutarimo projektu siūloma nustatyti, kad konkursas į šio Nutarimo projektu keičiamo sąrašo 2.3-2.4 papunkčiuose nurodytas pareigas nerengiamas, jei į jas perkeliamas tos įmonės, įstaigos darbuotojas iš kitų pareigų.</p> <p>Atsižvelgdami valstybės įmonės Ignalinos atominė elektrinė specifiką bei Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo nuostatas ir pritardami Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos siūlymui, Nutarimo projekte siūloma nustatyti, sąrašo 2.4 papunktis netaikomas valstybės įmonėje Ignalinos atominė elektrinė.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Nutarimo projektu siūlomų pakeitimų įgyvendinimas papildomų valstybės biudžeto lėšų įmonėms, įstaigoms neturėtų pareikalauti, nes konkursai įmonėse, įstaigose yra rengiami pagal poreikį ir konkursų tvarka jau yra galiojanti.</p> <p>Valstybės tarnybos departamentas nurodė: „Kadangi Nutarimo projekte siūloma į sąrašą įtraukti papildomas pareigybes bei padidėtų dalyvaujančių kandidatų skaičius informuojame, kad Nutarimo projektu siūlomų pakeitimų įgyvendinimui papildomai reikėtų 20 tūkst. eurų valstybės biudžeto lėšų VATIS infrastruktūros ir funkcionalumo adaptavimui“.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Išplėtus pareigybių, dėl kurių turi būti rengiamas konkursas, sąrašą bus sudarytos galimybės konkurse dalyvauti visiems suinteresuotiems darbu asmenims, kurie atitiks nustatytus kriterijus, o darbdavys galės pasirinkti geriausią kandidatą.</p>

Nutarimo projektas parengtas, taip pat įvertinus Respublikos Prezidentės Lietuvos Respublikos Seimui pateiktą Lietuvos Respublikos darbo kodekso 41 straipsnio pakeitimo

įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1813, kuriuo siekiama, kad viešajame sektoriuje į pareigas būtų priimama pagal iš anksto paskelbtą tvarką, aiškius kriterijus ir egzistuojant galimybė apskusti sprendimą dėl konkretaus asmens priėmimo ar nepriėmimo į pareigas.

Šiuo metu Lietuvos Respublikos darbo kodekso 41 straipsnio 3 dalis numato, kad darbuotojui parinkti į vadovaujančiųjų darbuotojų ir specialistų pareigas, taip pat tokias pareigas, kurias eiti gali asmenys, turintys tam tikrų gebėjimų arba kuriems keliami ypatingi intelekto, fiziniai, sveikatos ar kiti reikalavimai, gali būti rengiamas konkursas. Pareigybių, dėl kurių rengiamas konkursas, sąrašą ir konkursų valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose ir viešosiose įstaigose, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, organizavimo ir vykdymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė, išskyrus įstaigas, kuriose pareigybių, dėl kurių gali būti rengiamas konkursas, sąrašą ir konkursų organizavimo ir vykdymo tvarką nustato specialūs įstatymai. Asmuo, laimėjęs konkursą, turi teisę reikalauti, kad su juo ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų būtų sudaryta darbo sutartis, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis.

Vadovaujantis Konkursų valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose ir viešosiose įstaigose, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“, konkursų tvarkos procedūros yra nesudėtingos, numatant tik konkursų paskelbimo taisykles, dokumentų, kuriuos pateikia pretendentai, pateikimą ir jų priėmimą bei komisijos sudarymą ir pretendentų atranką. Tai iš esmės yra atrankos būdas. Siūlytina tik išplėsti darbuotojų, kurie dalyvautų konkurse, sąrašą. Todėl Nutarimo projektu siūloma pakeisti šiuo metu galiojantį sąrašą įtraukiant į jį papildomas pareigybes. Sąrašas išplėstas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2017 m. vasario 20 d. rašte Nr. 4-01-1368 „Antikorupcinio vertinimo išvada Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto Nr. 16-10850(2)“ (toliau – antikorupcinio vertinimo išvada) nurodytus pasiūlymus bei įvertinant pareigybes, kuriose gali būti dirbama pagal darbo sutartis (t. y. ne valstybės tarnyboje), t. y. siūloma įtraukti į sąrašą papildomas pareigybes, kurios antikorupciniu požiūriu gali būti rizikingos. Be to, manome, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 2 ir 3 straipsnių nuostatomis konkursai turi būti organizuojami į pareigybes, kuriose yra reikalaujama aukštesnio išsilavinimo (t. y. į A lygio pareigybes). Tai pat buvo įvertinti ministerijų ir kitų įstaigų siūlymai pateikti derinimo metu.

Pažymėtina, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija 2017 m. gegužės 30 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybei buvo pateikusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. kovo 21 d. nutarimo Nr. 301 „Dėl Konkursinių pareigų valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose bei viešosiose įstaigose, kurių savininkė yra valstybė ir savivaldybė, sąrašo nustatymo ir Konkursų pareigoms, įtrauktoms į konkursinių pareigų sąrašą, organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (TAIS Nr. 16-10850(3), kuriame buvo siūloma išplėsti pareigybių, dėl kurių rengiamas konkursas, sąrašą, t. y. konkursų organizavimo tvarką taikyti visoms pareigybėms, išskyrus nekvalifikuotus darbuotojus. Sąrašą išplėsti buvo siūloma, atsižvelgiant į antikorupcinio vertinimo išvadą, siekiant užtikrinti pakankamą darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, įdarbinimo skaidrumą. Lietuvos Respublikos Vyriausybė sąrašo išplėtimo klausimą atidėjo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatų išvados pateiktos šiame teikime kaip apibendrinta informacija. Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje, teiktas išvadoms visoms ministerijoms, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Europos teisės departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, taip pat Trišalėje taryboje atstovaujančioms įstaigoms ir organizacijoms: Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijai, Lietuvos profesinei sąjungai „Solidarumas“, Lietuvos paslaugų sferos darbuotojų profesinei sąjungai, Respublikos jungtinei profesinei sąjungai, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos verslo darbdavių konfederacijai, Lietuvos darbdavių konfederacijai, Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmams, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams, Lietuvos maistininkų profesinei sąjungai, Lietuvos maistininkų profesinės sąjungos Klaipėdos regionui.

Išvadas pateikė Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo ir

mokslo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybės tarnybos departamentas, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka.

Išvadų nepateikė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos paslaugų sferos darbuotojų profesinė sąjunga, Respublikos jungtinė profesinė sąjunga, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos verslo darbdavių konfederacija, Lietuvos darbdavių konfederacija, Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai, Lietuvos maistininkų profesinė sąjunga, Lietuvos maistininkų profesinės sąjungos Klaipėdos regionas.

Nutarimo projektas buvo patikslintas pagal pateiktas pastabas bei suderintas papildomai darbo tvarka su Vidaus reikalų ministerija, Valstybės tarnybos departamentu, Energetikos ministerija, Kultūros ministerija. Dėl Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pastabos, kad išplėtus sąrašą, bus apsunkintas praktinis įgyvendinimas, bei Martyno Mažvydo bibliotekos pastabų dėl sąrašo plėtimo tikslingumo, reikalingumo, proporcingumo ir būtinumo, manome, kad Nutarimo projekto tikslas, kuriuo siekiama kuo skaidresnio įdarbinimo tose pareigybėse, kurios gali būti rizikingos antikorupciniu požiūriu ir nauda visuomenei, kai išplėtus sąrašą bus sudarytos galimybės konkurse dalyvauti visiems suinteresuotiems darbu asmenims, kurie atitiks nustatytus kriterijus, o darbdavys galės pasirinkti geriausią kandidatą, yra pakankami motyvai sąrašą išplėsti.

Nutarimo projekto įsigaliojimą siūlome numatyti nuo 2018 m. gruodžio 1 d., siekdami, kad būtų sklandžiai įgyvendintos naujos Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nuostatos atsižvelgdami į tai, kad Valstybės tarnybos departamento interneto svetainėje paskelbta ši informacija: „Pagal naujojo VTĮ pakeitimo įstatymo 3 straipsnio 12 dalį, naikinant VTĮ 1 straipsnyje išdėstyta Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme apibrėžtos valstybės tarnautojo sąvokos neatitinkančią valstybės tarnautojo pareigybę, su asmeniu, ėjusių šias pareigas, su jo sutikimu sudaroma darbo sutartis dėl darbo toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu vietoj naikinamos valstybės tarnautojo pareigybės steigama darbuotojo pareigybė, kuriai priskiriamos analogiškos, kaip naikinamos valstybės tarnautojo, pareigybės funkcijos. Tuo atveju, jei, pavyzdžiui, naikinama padalinio vadovo (karjeros valstybės

tarnautojo) pareigybė ir vietoje jos steigama analogiška struktūrinio padalinio vadovo (darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį) pareigybė, šiai pareigybei konkursas pagal Konkursų valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose ir viešosiose įstaigose, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą (2017 m. birželio 21 d. LRV nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“) neturi būti skelbiamas.“ Siekiant aiškumo Nutarimo projektu keičiamo sąrašo 3 punkte nustatoma, kad „konkursas į sąrašo 2.3-2.4 papunkčiuose nurodytas pareigas nerengiamas, jei į jas perkeliamas tos įmonės, įstaigos darbuotojas iš kitų pareigų“.

Nutarimo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyresnioji patarėja Rūta Juršaitė (tel. 266 4292, el. p. Ruta.Jursaitė@socmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai;
2. Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos 2018 m. spalio 15 d. raštas Nr. (2.20)2-5285, 4 lapai.

Ministras

Linas Kukuraitis

Rūta Juršaitė, tel. 266 4292, el. p. ruta.jursaitė@socmin.lt